

Ábrahám élete

Lekció: Zsid. 11.1-16
Textus: Gen.12.10-20

1999. jan. 17.
Gazdagrét

Szomorú kitérő

Az előző versekben Ábrahám elhívásáról olvastunk. Láttuk, hogy itt Isten nem csak egy ember, Ábrahám, de az egész világ életében újat kezdett. Ábrahám áldása áldás lesz, - és Jézus Krisztusban lett is! - minden népnek, minden nemzetségnek. Isten azért hívja el Ábrahámot, hogy elkezdje nagy, az egész világra és minden korra kiterjedő összegyűjtő munkáját. Azt, amelynek során magának egy kiválasztott nemzetséget gyűjt össze. Ábrahám ugyanakkor mint a hit példaképe áll előttünk, ő minden hívők atyja. Isten azt parancsolja neki: menj! - és ő megy. Hisz Isten ígéreteiben maradéktalanul, és ezért elindul, "nem tudva, hogy hova megy" (Zsid.11.8.). Hitét és engedelmisségét azzal a képpel világítottuk meg, amely szerint Ábrahám Isten ígéletén, Isten beszédén megy, hiszen semmi sincs előtte, egyedül az Úr kijelentése, az Úr ígéje.

Ebben a fejezetben azonban egy másik Ábrahámmal találkozunk. Olyan ez az út Egyiptomba, mint egy szomorú kitérő. Kiderül, hogy a hit atyja maga is küzd a hitetlenséggel. Kiderül, hogy az első hívásra való engedelmisségben Ábrahám nem lett "embertelenül", valótlannul mássá. Kiderül, bár Isten szólt, és Ábrahám engedelmeskedett, ez nem azt jelenti, hogy a hit egyszerű. Kiderül, hogy nem mondhatjuk kényelmesen, vagy éppen elkeseredve: ez a történet Ábrahám hitéről és engedelmisségéről annyira nem valóságos, hogy nekem semmi részem sem lehet benne. Ha pedig az az Isten akarata, hogy részesei legyünk ennek a történetnek, jöjjetek, engedjük, hogy részről részre beszéljen velünk Ábrahám szomorú kitérője kapcsán.

I. A probléma

1. A történet egy súlyos problémával kezdődik: *"Egyszer éhínség támadt azon a földön."* Melyik földön? Azon, amelyről Isten azt ígerte Ábrahámnak, hogy az utódainak fogja adni. Súlyos éhínség ott, ahova Isten vezette a hívő Ábrahámot. Isten ígéletén lépked. Nem lát, csak hisz. Bízik, vándorol egyik helyről a másikra, oltárokat emel, segítségül hívja az Úr nevét. Eddig jutottunk eddig. De most, íme, akadály tornyosul előtte: éhínség. Eddig tartott? Kifulladtak Isten ígéretei? Hogy lesz ebből gyermek, nagy család, nagy nép? Milyen ez a föld, amit Isten ígért? Jobbat nem találhatott volna? Egyiptomban miért nincs éhínség? Kinek hittem? Miért hagytam magam mögött Háránt, a bizonyosat, a kényelmeset, a kiszámíthatót?

2. Azt látjuk, hogy az Isten által kijelölt úton akadályok vannak. Ez pedig - itt még - sem Ábrahámnak, sem nekünk nem elfogadható. Az ember hajlamos úgy - egyébként látszólag logikusan - gondolkodni, hogy ha Isten útján járok, ott nem lehet baj. Az ígélet földjén hogyan lehetne éhínség? Hogyan vezetne Isten, tudatosan, egy falnak? Mégsem mondta, hogy hagyjam el apám földjét? Mégsem őt, hanem csak magamat hallottam? Mégsem kellett volna elindulnom? A kétely szava egyre erősödik. Mert Isten nem vihet rossz földre. Mert Isten nem állíthat elém akadályt. Mert ha őt követem, miért ezzel "jutalmazna"?

Milyen téves gondolkodás, és mégis milyen szívósan kapaszkodik értelmünkbe. Nem akar távozni, nem akar gyengülni, pedig hányszor hallottuk már e hamis gondolkodással szemben Isten igazságát. *Isten próbára tesz.* Isten igenis teremt olyan helyzetet, amelyet csak egyféleképpen látunk: útunkon az akadály falként tornyosul. Az, hogy éhínség van a földön, amelyre Isten vezette Ábrahámot, bármilyen fucsa is, nem azt jelenti, hogy nem Isten vezette oda, hogy Ábrahám letért volna az útról. Itt a helye a hitnek és az engedelmisség további tanulásának. Itt a lehetőség arra, hogy higgyünk, és meglássuk az Úr szabadítását. Isten tudatosan visz abba a helyzetbe, amikor azt

mondod, nem, ez nem lehet ő. Abba a helyzetbe vezet, ahol gyakorolhatod, gyakorolnod kell a hitet - te pedig ez ellen tiltakozol?

Ez tehát az éhezés problémája az ígéret földjén. Lássuk, hogy mi Ábrahám megoldása ebben a helyzetben.

II. "A megoldás"

1. *"Ekkor lement Ábrahám Egyiptomba, hogy ott tartózkodjék."* Nem úgy tűnik, mintha az az Isten vezette volna Ábrahámot Egyiptomba, aki korábban megjelent neki, és megerősítette ígéretét. Még fontosabb azt megjegyeznünk, hogy a kifejezés, amelyet a Szentíró használ, arra enged következtetni, hogy Ábrahám hosszabb távú berendezkedéssel számolt Egyiptomban. ("tartózkodjék" - emigránsként letelepedni, Wenham 287o.) Ábrahám tehát elhagyja az ígéret földjét, és ennek csak egy magyarázata van, amit Luther Márton így fogalmazott meg: Szem elől tévesztette az az ígét. *Nem hitből fakadó döntéssel találjuk magunkat szemben, hanem a nehéz körülmények által kiváltott hitetlen meneküléssel.*

Ez a helyzet már magában hordozta Ábrahám következő döntését is. Egyiptom határához érvén egyre inkább erőt vett rajta a félelem. Egyiptomban jövevény lesz, idegen, aki semmilyen joggal nem bír, akit semmiféle törvény ill. polgárjog nem véd. Kínzó gondolatoktól gyötörve fordul feleségéhez: *"Tudom, hogy széparcú asszony vagy. Ha meglátnak az egyiptomiak, azt mondják majd: Ez a felesége! És engem megölnék, téged pedig életben hagynak. Mondd, hogy a húgom vagy, hogy jó sorom legyen a te réveden, és életben maradjak általad."*

Mit tesz a félelem a hit példaképével! Aki elindult, nem tudva, hova megy, akinek Isten azt ígérte, hogy nagy nép származik belőle, az életét félti. Félelmében nemcsak hazugságra kész (mert bár Sára valóban húga, hisz apja leánya, de ezzel mégis a lényegét kendőzi el), hanem arra is, hogy felesége tisztességét használja élete megtartására, valamint a meggazdagodásra. Teljesen önző szemlélet és érvelés, ami előttünk áll. Ide jutott Ábrahám, aki a jövevények kiszolgáltatottsága miatt rettegett, és ebben a rettegésben teljesen szem elől vesztette az Úr ígéreteit.

2 Nyomon követhetjük Ábrahám megoldásán azt, ahogyan valaki életében *a hitetlenségből fakadó egyik döntést követi a másik.* Az egész egy rossz gondolatból indult: Az Urat követve nem érhet nyomorúság. A téves gondolatból az Istenbe vetett bizalom megingása lesz: ha mégis, akkor most próbáljuk meg másfele. Az ígéretről elfordulva azonban semmi nem marad Ábrahám lábai előtt, amin járhatna. Hiába tudja, hova megy: Egyiptomba. Ez a tudás, ami nem hit, kevés ahhoz, hogy megtartsa. A félelemben feleségét is kész feláldozni, csak hogy magát mentse.

Ehhez hasonló utat ma is sokan végigjárnak. Az Úrban való bizalom kezdeti megingása lavinaként hozza magával a hitetlenségből fakadó döntéseket. És minél inkább akar az ember kontrollálni, minél inkább akarja irányítani, hova megy, minél inkább támaszkodik önmagára (logikájára, kapcsolataira, befolyására, stb...), annál inkább elborítja a félelem. Bolondnál bolondabb, tisztességtelennél tisztességtelenebb kiutakat keres, és talán észre sem veszi, hogy milyen messze van már attól, hogy újra "ígéreteken járjon", Krisztus követőjeként éljen. Számol mindennel, ami látható, csak egy valakivel, és az Ő valóságával nem számol. Ez a nagy kísértés a mi számunkra is! A félelem látványos terveket produkálhat, éles logikával, sőt, sokszor kegyes érveléssel.

Befogadtad Krisztust, követőjévé lettél, és anyagilag ellehetetlenültél? Krisztusra bíztad a jövődöbelid, és úgy tűnik, azóta senki sem jön eléd? Követted Jézust, megbocsátottál, és még ellenségesebbek lettek veled szemben? Elkezdted tizedet fizetni, és nem várt kiadások zúdultak rád? Elindultál egy ígéretén, és úgy látod, meszebb vagy a beteljesedéstől, mint bármikor? Elcsüggedtél, feladtad, vagy éppen fellázadtál? Ne engedd, hogy a bizalmatlanság beférkőzzön szívedbe! Ne engedd, hogy a kísértő megkérdőjelezze az Úr ígéretét: Valóban azt mondta Isten...? Ne adj teret a

gonosznak az életedben, mert kifosztani jön! Sőt, ha már betette lábát, most mondd nemet neki Jézus Krisztus nevében: Távozz tőlem Sátán!

III. Az eredmény

1. Úgy tűnik, Ábrahám terve működik. Óvatossága nem volt hiábavaló. *"A fáraó főemberei is meglátták őt, dicsérték a fáraónak, és elvitték az asszonyt a fáraó házába."* De Ábrahám számításai is bejöttek: *"Ábrahámnak jó sora lett az asszony révén..."* Valaki mondhatja: Ábrahám igazán bölcs ember, mert minden úgy történik, ahogy eltervezte. Ideig óráig megáll a hitetlenség és engedetlenség, és igazolni tűnik önmagát.

2. Egy valamivel azonban nem számolt Ábrahám. Mégpedig azzal, hogy Isten az ígéret földjén túl is Isten, és akkor is vele megy, ha Ábrahám már nem jár övele. Akkor is tartja a szavát és ígéretét, ha Ábrahám az ellenkezőjét teszi ennek. Éppen ezért Isten közbeszólt az események menetébe: *"De nagy csapásokkal sújtotta az Úr a fáraót és házáat Abrám felesége, Száraj miatt."* A fáraó ezután magához hivatja Ábrahámot, és kemény szavakkal, mérgesen vomja felelősségre. Miután az ókorban a házasságtörés komoly bűnnek számított, érthető a fáraó haragja. Ennek fényében még szomorúbb Ábrahám kitérője: a fáraó magasabb erkölcsi szinten áll, mint ő. A történet vége, hogy Ábrahámot kiutasítják Egyiptomból: *"Most aztán itt a feleséged, fogd, és menj!"*. Még embereket is rendelt mellé a fáraó, nem hiszem, hogy díszkíséretként, még nem is védelemként, hanem azért, hogy még véletlenül se tudjon Egyiptomban maradni. Így hagyja el Ábrahám Egyiptomot: egyrészt megszegyenülve, kiutasítva, komoly veszélybe kerülve (ezért tényleg elvehették volna életét), ugyanakkor meggazdagodva juhokkal, marhákkal, szamarakkal, szolgálókkal, szolgálókkal, tevékkel, ezüsttel, arannyal (v.16,13.2). A hamis biztonságnak, az Isten nélküli utaknak vége Ábrahám életében.

3. A történet vége nehéz kérdéseket vet fel: Miért a fáraó házáat sújtja Isten (talán valamiféle betegséggel), amikor Ábrahám vétkezett? Miért meggazdagodva hagyta el Egyiptomot Ábrahám (hiszen ez az áldás jele)?

Ezekre a kérdésekre nem ad egyértelmű, közvetlen választ a szentíró. Mégis, egy - és csakis egy - szempontból talán többet érthetünk meg. Ez nem más, mint Isten ígérete, amelyet Ábrahámnak adott, amikor elhívta őt: *"...megáldalak téged, ...és áldás leszel. Megáldom a téged áldókat, és megátkozom a téged gyalázókat."*

Itt azt látjuk, hogy Ábrahámnak van hatalma átkot hozni. Ő vétkezik, de bűnös tétével a környezetére hozza Isten átkát vagy csapását. Amikor Ábrahám, aki arra hivatott, hogy áldást hozzon, hűtlenül cselekszik, átok árad ki a világra. Izrael, ill. Isten népének hite vagy hitetlensége nemcsak Isten népe ügye. Döntő a népekre nézve. Isten azért adta nekünk Krisztusban Ábrahám áldását, hogy áldássá legyünk mások számára. *Gondoltál-e már arra, hogy szomorú kitérőid a követés, azaz az engedelmesség és hit útján, másoknak áldás helyett átkot hoz? A mi bűneinkhatással vannak a világra, ahogyan engedelmisségünk is!*

Másodszor azt látjuk, hogy bár Ábrahám nem hisz az ígéretnek, ez nem semmisíti meg, vagy teszi érvénytelenné Isten ígéretét. Ábrahám nem hisz, Isten mégis megtartja az ígéretét - Ábrahám ellenére. Megmenti a fáraótól Sárát, megáldja (meggazdagítja) Ábrahámot. Ez Isten kegyelme. Ez az evangélium. Ez az örömhír. Isten mindvégigvaló hűsége hatalmasabb, mint a mi hűtlenségünk. Isten akaratát, hogy az áldás jelen legyen és megmaradjon a világbán, sem a fáraó, sem Ábrahám nem kontrollálják.

Adja Isten, hogy ez az evangélium átjárja újra a szívünk. Hogy gyönyörködjünk abban, akinek minden ígérete Krisztusban lett igenné és ámenné (IIKor 1.20). Nem azért, mert hűségesek voltunk, és megérdemeltük ezt, hanem azért, mert *"Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert ő magát meg nem tagadhatja."* (II Tim. 2.13.)

Meg vagyok győződve arról, hogy Isten hűsége ígéretéhez még Ábrahám szomorú kitérője látván is, bennünket nem a hitetlenségben és engedetlenségben, hanem az Úr iránti mindenkori, töretlen bizalomba, és akarata cselekvésében erősít meg! AMEN!